

Izhaja

vsak četrtek (po potrebi tudi večkrat) z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankirajo in pošiljajo uredništvu lista »Mir« v Celovec, Pavličeva ulica št. 7. Osebni pogovor od 11. do 12. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo. Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

Nefrankirani dopisi se ne sprejmejo.

MIR

Glasilno koroških Slovencev

Velja

za Jugoslavijo . . . K 10—
» ostalo inozemstvo » 15—
za celo leto.

Naročnina naj se plačuje vnaprej. Posamezna številka velja 20 h.

Za oglasila se plačuje po 10 h, med besedilom po 20 h za 1 cm² vsakokrat; minimum 24 cm². — Za poslano se plačuje po 15 h, za parte, zahvale in izjave ter za oglase med besedilom po 20 h za 1 cm². — Za male oglase se plačuje po 4 h, debelo tiskano 6 h za besedo vsakokrat; minimum 40 h. Za izvestilo pri upravništvu 40 h posebej. Vprašanjem je za odgovor priložiti znamko.

Denar naj se pošilja na naslov: Upravištvu lista »Mir« v Celovcu, Vetrinjsko obmestje št. 26. Poštnehranilnični račun št. 96.232.

Leto XXXVIII.

Celovec, 4. januarja 1919.

Št. 1

Proti nemškemu nasilju na Koroškem.

Protest Narodne vlade v Ljubljani.

Kot odgovor na noto celovške deželne vlade izza 19. decembra t. l., ki jo je dunajski korespondenčni urad 20. t. m. priobčil po raznih nemških listih in ki taji, da so Nemci na Koroškem nasilno nastopili proti Slovincem, ter zatrjuje, da Narodna vlada ljubljanska po svojem korespondenčnem uradu vedoma zavija dejstva in v javnost pošilja neresnična poročila, in v kateri koroška vlada zatrjuje, da trpi pod terorjem edinole nemško prebivalstvo, dočim koroški Slovenci nimajo trpeti pod nemškim nasiljem, je Narodna vlada v Ljubljani koroški deželni vladi ter državnemu uradu za zunanje stvari na Dunaju poslala nastopno noto, ki jo je s posredovanjem polkovnika Pribičevića v vednost dala tudi belgrajski osrednji vladi in vladam naših antantnih prijateljev. Obenem je vsebino te note po ljubljanskem korespondenčnem uradu dala sporočiti tudi vsemu kulturnemu svetu.

Brzobjavna protestna nota deželne vlade v Celovcu z dne 19. t. m., v kateri deželna vlada v Celovcu rekriminacije Narodne vlade SHS v Ljubljani glede preganjanja slovenskega prebivalstva na Koroškem deloma zanikava, deloma odvrta krivdo od sebe, daje slovenski Narodni vladi v Ljubljani povod, da osvetli trditve deželne vlade v Celovcu z nastopnimi uradno ali po zanesljivih pričah potrjenimi dejstvi.

Omenjena nota deželne vlade v Celovcu zbuja zlasti domnevo, da jugoslovanske čete povzročajo nered po nemških krajih; nemška vlada v Celovcu in dunajska vlada menita, da morata nastopiti v interesu varstva nemškega prebivalstva proti takemu ravnanju. Temu nasproti se mora najprej ugotoviti, da Jugoslovani niso Nemcem na Koroškem skrivili niti lasu; ako so morali nastopiti proti posameznim, mir in red ogrožajočim priseljenim Nemcem ali renegatom, so bile to samo obrambne ukrepite, nanašajoče se le na omejitve njih hujskajočega početja. Sicer pa so se dogajali vsi oni dogodki na čisto slovenskem ozemlju, in to med mejami, ki so jih pri poslednji konferenci v Ljubljani nemški zastopniki Koroške sami priznali za strnjeno slovensko ozemlje. Na tem ozemlju nimajo Nemci čisto ničesar iskati in nimajo nobenega pravnega vzroka, zanimati se za javno upravo teh krajev, še manj pa imajo pravico to ozemlje podrediti samovoljnemu vladanju nedisciplinirane soldateske nemških vojaških svetov na Koroškem; deželna vlada v Celovcu bi morala vendar že uvideti, da je za vedno konec germanizaciji Slovencev na Koroškem in prvenstvu Nemcev na koroškem ozemlju, kjer prebivajo Slovenci.

Kako je deželna vlada na Koroškem, opirajoč se na svoje vojaške svete, izkušala navzlic uničevalnemu porazu nemškega imperializma nadaljevati svojo pred vojno prakticirano nasilno politiko v slovenskih delih Koroške, naj dokažejo nastopni, iz preobilice nasilnih činov koroških Nemcev izbrani dogodki:

Vojaške patrolje so večkrat ogrožale slovenske goste v hotelu Trabesingerjevem v Celovcu; dne 28. novembra je vdrlo približno 40 nemških vojakov v ta hotel, češ da bi aretirali žandarmerijskega stražmojstra, ker je nosil slovensko kokardo na kapi. Slovenski komisar za Koroško Smodej jih je izrecno opozoril na nepostavno njih početje, oni pa so kljubovalno zahtevali, naj jim predajo stražmojstra, in so preiskali vse sobe, celo posteljo, kjer je spala njegova žena, in ga hoteli dobiti po vsaki ceni v roke, da bi ga umorili, kakor so se izrazili. Prav tako so pretili v hotelu odvetniku dr. Müllerju le zato, ker je po telefonu poročal nemškemu vojaškemu

poveljstvu v Celovcu o dogodkih in zahteval pomoči. Naposled je moral vojakom neznani slovenski komisar za Koroško, Smodej, slišati na svoja ušesa, da ga morajo obesiti. Da bi prepričali vse eventualnosti, so nemški vojaki prerezali vse telefonske žice v hotelu.

Po osebni intervenciji drugega gospoda, ki je poveljniku obširno opisal nevarni položaj, je prišla močna vojaška patrolja. Pridružila pa se je silovitežem in preiskala vse sobe hotela, da bi prišla komisarja Narodne vlade SHS v Ljubljani, Smodeja, in ga izročila prej omenjeni usodi. Ze tedaj so hoteli nemški vojaki najemniki pod vodstvom vojaškega sveta v Celovcu napasti tudi srbsko telesno stražo jugoslovanskega majorja Lavriča, ki je prišel v Celovec k vojaškim pogajanjem, vendar pa so to opustili, ker so zvedeli, da je srbska telesna straža močno oborožena.

Že enkrat so nemške patrolje slovenskim prebivalcem Koroške jemale erarne konje, ki so bili v Celovcu na prodaj. Tako so nemške patrolje in vojaki na celovškem kolodvoru, na železnici in cestah, držečih iz Celovca, jemali Slovincem blago, na pr. usnje in druge stvari kupljene v Celovcu, kamor so prinesli živeža. Narodna vlada v Ljubljani in slovensko poverjeništvu v Celovcu so protestirali ter pismeno in ustno po več gospodih v Celovcu prosili pomoči.

Da bi deželno vlado na Koroškem, oziroma deželni odbor opozorili na resnost položaja, so jima zapretili tudi z represalijami. Toda brezuspešni so bili opomini in pretnje.

Še preden so jugoslovanske čete dospele na slovensko ozemlje v Velikovec in njegovo okolico, so Nemci v Sinčivasi streljali v hišo trgovca Novaka, ravnatelja slovenske gospodarske zadruga, in ogrožali njegovo gospo.

Tisti čas so nemški vojaki pri Kamnu blizu Rekarje vasi napadli nekaj jugoslovanskih vojakov v gostilni, enega jugoslovanskega vojaka so težko ranili, drugega pa celo ubili.

Dne 30. novembra so zasedli srbski in jugoslovanski oddelki slovensko ozemlje do Velikovca z njim vred, da bi skrbeli za mir in red. Izrecno bodi tudi tukaj poudarjeno, da je Velikovec na že danes obstoječem strujenem slovenskem jezikovnem ozemlju. Navzlic temu je dne 1. decembra vdrlo v ta kraj približno 400 mož nemških čet z 7 gorskimi topovi in 2 oklopnima avtomobiloma pod poveljstvom podpolkovnika iz Celovca in zahtevalo predajo mesta Velikovca. Ko je jugoslovanski poveljnik to odklonil, so nemške čete jele streljati še med pogajanjem. Nemške čete so se morale umakniti. Pozneje so Nemci trdili, da so vojaki streljali, ne da bi dobili za to ukaz, da so se torej puške sprožile same.

Dne 1. decembra je v slovenskem delu Koroške, namreč v Vrbi ob Vrbskem jezeru, nemška patrolja aretirala dva slovenska fanta iz Št. Ilja, ker sta govorila slovenski, pela slovenske pesmi in imela slovenske znake.

Dne 7. decembra so nemške patrolje na slovenskem ozemlju zaprle župnika Razgovška, provizorja Malija in župnika Dolinarja pri Sv. Mihelu, v Sv. Filipu in Važenbergu, jih vlačile sem in tja in jih naposled odvedle v Št. Vid ob Glini; tam se je vsem trem posrečilo pobegniti. Ker so jim nemški vojaki večkrat pretili, da jih obesijo in ker je bilo potemtakem njih življenje v nevarnosti, so bili prisiljeni zapustiti svoje fare, tako da sedaj ondotni prebivalci nimajo nobenega duhovnika. Poudarjeno bodi, da so Nemci večkrat streljali za njimi. V Kotmarivasi, torej tudi na slovenskem ozemlju, so nemške patrolje ponoči iskale župnika Arnuša s pretvezo, da je hujskal

slovenske kmetske fante, naj napadejo nemško stražo blizu Humberga pri mostu, ki je na slovenskem ozemlju; rešil se je le slučajno. Patrolje so v župnišču in v hišah in na dvoriščih v okolici iskale še dolgo, in ko župnika niso našle, izjavile, da ga že še ulove, ker ga morajo obesiti.

Tiste dni so napadli nemški vojaki jugoslovansko patroljo, hiteči pri Malem Št. Vidu pomagat kmetu, ki so mu Nemci porušili hišo; nemški vojaki so streljali na jugoslovansko patroljo s strojnimi in šrapneli.

V Št. Janžu ob Mostiču so Nemške patrolje prijelo obitelj načelnika slovenskega Narodnega sveta Koflerja in jo odvedli neznano kam. Ondotni župnik Schüttelkopf, jako miren gospod, je moral slišati pretnje soldateske in se je mogel odtegniti sirovostim samo z begom.

Dne 9. decembra je moral župnik v Djekšah, Benedek, ubežati pretečim vojaškim drhalim.

Dne 11. decembra je prišla nemška patrolja v župnišče v Krčanje pri Grebinju, prijela župnika Drdlika in vzela siloma cerkveno blagajnico, kjer so bili shranjeni denarji treh cerkvenih prebend.

Vsi ti kraji so v okolici Velikovca na slovenskem ozemlju.

V prvi tretjini meseca decembra so razsajale v Zilski dolini vojaške, po vojaškem svetu organizirane in oborožene drhali, razorožile jugoslovansko žandarmerijo in jugoslovanske straže ter jih odvedle siloma. Slovenci dobivajo še zdaj pretilna pisma; nasilno početje nemških drhali plaši Slovence, da bi jih odvrnili od Jugoslavije in srbske kraljeve dinastije, proti kateri hujskajo posebno strastno. Prav zaradi tega so plenili pri slovenskih narodnih voditeljih Vošperniku v Podravljah in Falleju v Lipi ob Vrbi, ki je bil svoje dni zatožen zaradi veleizdaje avstrijske države.

Dne 10. decembra so ropale in plenile drhali nemškega vojaškega sveta v občinah Lipi nad Vrbo in Vernbergom.

Tudi ti občini sta na strnjenem slovenskem ozemlju. Nemške vojaške drhali so s smrtjo pretile župniku in slovenskemu pisatelju Mešku v Mariji na Zili v okolici Beljaka, na slovenskem jezikovnem ozemlju, in to večkrat, prav tako tudi župniku dr. Cukali v Podkloštru in župniku Kuchlingu v Gorjah. Da bi si rešili življenje, so morali vsi trije pobegniti in pustiti svoje fare brez duhovne oskrbe. Drhali nemškega vojaškega sveta so razširjale nevarne pretnje zoper poveljnika slovenske meščanske brambe, učitelja in nadporočnika Napokojja. Ko je Napokoj dne 18. decembra hodil slučajno sam, so ga ujeli nemški vojaki in ga odgnali v Celovec.

Nemci so v Zilski dolini v raznih slovenskih krajih strgali jugoslovanske zastave in znake raz cerkve in hiše, razorožili narodno brambo in jo deloma odgnali.

Dne 16. decembra je 20 nemških vojakov obkolilo župnišče v Žrelcu pri Celovcu. Župnik dr. Arnejc si je mogel rešiti življenje samo s tem, da je ušel v kmetsko hišo in odtod skozi klet na močvirje ob Glini; od tam je bežal, preganjen po nemških vojaki, več ur daleč v Borovlje, kjer so ga zasledovali in iskali po hišah in izjavili, da ga morajo po vsaki ceni umoriti.

Dne 16. decembra so streljale nemške drhali pri Malem Sv. Vidu iz zasede na srbsko patroljo.

Ko so vkorakale jugoslovanske čete v Borovlje, je izkušal župan Ogris služiti nemškemu vojaštvu v Celovcu s špijonažo vsake vrste po telefoničnih poročilih. Zato so ga en dan zaprli, potem pa izpustili proti obljubi. To prijaznost Jugoslovancev so poplačali s tem, da so streljali

na jugoslovanske čete v Borovljah iz zasede in ranili častnika.

Dasi je deželna vlada v Celovcu zagotovila eksteritorialiteto poverjeniku Narodne vlade v Ljubljani, Francu Smodeju prav tako kakor njegovima namestnikoma: odvetniku dr. Ferdo Müllerju v Celovcu in odvetniškemu koncipijentu pravtam dr. Pirnatu, vendar ti trije pooblaščenici slovenske Narodne vlade v Celovcu niso bili niti najmanje varni za življenje. Na različnih krajih in večkrat so nemški vojaki ponavljali nevarne pretnje in izjave, na pr. v hotelu Trabesingerjevem, v gledališču, na javnih prostorih, pred hišo dr. Müllerja, da jih je treba obesiti, kakor hitro jih bodo ujeli. Tako so preteli celo tisti večer in malo prej, ko je koroški deželni upravitelj dr. Lemisch telefonsko povprašal v Ljubljano, kdo razširja po Celovcu take neosnovane vesti, da med drugimi tudi imenovani trije niso varni, in izjavil, da je vse to besedičenje ničevno. Ob tisti uri so iskale nemške vojaške drhali slovenskega poverjenika Smodeja. Ko so se dr. Müller in Smodej ter veleindustrialec Ivan Tavčar iz Celovca mudili v Ljubljani, da bi se udeležili obravnav z zastopniki Nemške Avstrije in Koroške, so razširjali v Celovcu celo pismene smrtnne pretnje.

Dne 18. decembra je nemško vojaštvo streljalo v bolniško sobo azila Harbacha.

Da je postopanje Nemcev zoper slovensko prebivalstvo na slovenskem ozemlju koroškem sistematično urejeno, je razvidno iz tega, da je sedaj v Vrbi ob jezeru že okoli 600 nemških vojakov, ki razorožujejo slovenske meščanske brambe v obližju. Posamezni tropi so prišli dne 18. decembra v Logovas in iskali ondotnega župana. Ko ga niso našli, ker je pravočasno pobegnil, so vzeli s sabo njegovega sina in konja. Ker so preganjali slovensko duhovništvo in razširjali pretnje s smrtjo, sta pobegnili župnika Singer in Nagele, še preden so vdrli nemški vojaki v župnišča, kjer so prebrskali vse prostore in tudi cerkve, da bi dobili duhovnika. To početje nemških vojaških tropov je v zvezi z zbiranjem nemške soldateske v Celovcu, ki je bila po ondotni deželni vladi in po vojaških svetih sklicana iz vseh krajev Nemške Avstrije, da bi vdrla na slovensko ozemlje, njela slovenske duhovnike kot narodne voditelje in pregnala srbske in jugoslovanske čete, stoječe na slovenskem ozemlju v varstvo slovenskega prebivalstva.

Dne 19. decembra so streljali iz kmetске hiše pri Grobinju na srbsko patroljo. Ko se je patrolja bližala hiši, je jela približno 100 mož broječa nemška četa hudo streljati na Jugoslovane. Med bojem se je vnela hiša. To so porabile nemške drhali za hujskanje proti slovenskemu prebivalstvu, zlasti v novinah, in jih dolžile požiga. Ob tem napadu iz zasede so ranili srbske vojaške.

Kakor tukaj, se je pokazalo tudi drugod, da so porabili v protestih celovške Narodne vlade, kakor tudi v nemških novinah take napade nemških trop na jugoslovanske patrolje na slovenskem ozemlju za trditve, da so Slovenci napadli „slučajno“ nemške patrolje. Hinavščino in neresničnost takih trditve dokazuje najbolj to, da nemške čete nimajo čisto nič iskati na slovenskem ozemlju.

Hujskanje zoper slovensko duhovščino je sistematično in ima ta smoter, da bi slovensko prebivalstvo oropali inteligentnih oseb, da bi ga potem laglje pregovorili, naj se odpove Jugoslaviji in se priklopi Nemški Avstriji. Do 18. decembra so nemški vojaki prijeli že 14 slovenskih duhovnikov in jih odgnali s hudimi grožnjami, ali pa so morali duhovniki zaradi smrtno nevarnosti pobegniti, tako da je bila njih fara brez mašnika. Nemška soldateska je povsod naznanila nasilstva zoper druge slovenske duhovnike, ki so se zdeli nemškemu oblastniku na Koroškem pristaši jugoslovanske dinastije in varhi slovenskega prebivalstva.

Nemške drhali so v nedeljo 15. decembra obstreljevale cerkev v Št. Petru pri Grabštanju med popoldansko službo božjo. Ko je stopil župnik iz cerkve, so ga napadli. Komaj se je rešil v kmetško hišo. Hišo so obkolili nemški vojaki, preteli in zahtevali, naj predajo župnika. Ker jim kmetica navzlic temu ni hotela odpreti, so zagrozili vojaki, da ga bodo že dobili in ubili. Župniku se je posrečilo, da je preoblečen ušel.

Zaradi teh in enakih dogodkov na slovenskem ozemlju so zasedle srbske in jugoslovanske čete kraj Grabštanj zaradi miru in reda in zaradi varstva domačega prebivalstva. Nemško vojaštvo je ponoči prihitelo s strojniciami in topovi, obkolilo srbske in jugoslovanske čete in jih ponajveč ujelo, deloma tudi umorilo in ranilo. Ko je zjutraj po tej noči kaplan Čarf začel ob 6. uri zjutraj pridigovati, so jeli zunaj streljati s strojniciami. Ko je propovedoval približno deset minut, je pridrlo okoli 20 mož v cerkev in pretaknilo navzlic službi božji vse kote, da bi našli srbske

vojake, katerih pri nočnem napadu niso mogli ujeti. Kaplan je nehal pridigovati, oblekel se v zakristiji za sv. mašo in začel maševati. Pri Kyriju je počil prvi strel proti cerkvi. Župnik je pomiril ljudi in zastavil izhod, da se ne bi pripetila nesreča in da ne bi ustrelili nobenega izstopajočega. Nenadoma so počili strelji tudi v cerkvi. Prva krogla je zadela nad glavo kaplanovo v oltar, druga krogla je razdrobila 16letni deklici jabolko na kolenu, tretja krogla je zadela kor. Na zunanem zidu cerkve so dohnali 25 strel; od teh so prodrli trije skozi okno v cerkev. Nato so nehali streljati pred cerkvijo. Kaplan je nadaljeval sv. mašo in obhajal pred oltarjem klečeče vernike. Šele med obhajanjem je opazil, da so prinesli nemški vojaki strojnice v cerkev in jih nastavili proti oltarju, torej proti kaplanu. Po treh strojnicaх ogrožen je končal kaplan sveto opravilo in se umaknil v župnišče, kjer so nemški vojaki stražili ujete srbske vojaške. Eden izmed nemške drhali je vedno zopet zasmehujoč ponavljal nemški: „Farji so nahujskali ljudi, farji so priklicali Srbe, obesili naj bi mrhe!“ Kaplan in župnik sta izprva morala nekaj časa ostati v prostoru, v katerem so stražili Srbe, in še le ko se je potegnil zanju neki gospod, sta smela v njuni sobi. Nemški vojaki, ki so imeli s seboj tudi dva oklopna vozova, so odvedli ujete Srbe. Popoldne so se nemški vojaki vpričo Slovencev norčevali z ozirom na opisani barbarski napad, rekoč: „Danes smo zagodli farjem, črno zalego je treba pobiti. Ako bi bila tukaj onadva (župnik in kaplan), bi nemudoma obesili enega tu, drugega tam.“ Pri tem so pokazali na brozjavne drogove.

Opisano početje nemškega vojaškega sveta in nemških vojakov na Koroškem je produkt premišljenega in smotrovitega dela. Nihče ne more več trditi, da gre pri vseh teh dogodkih za zločine posameznikov. Da je to res, dokazujejo nastopna dejstva:

Že takrat, ko je še vladal izvršilni odbor deželne skupščine za Koroško v Celovcu, je poslal občinskim načelnikom koroškimi, tudi onim na slovenskem ozemlju, cirkularno noto z navodilom, poslovati nadalje in ako bi slovenske komisije ne hotele predati občinskih poslov, umakniti se samo sili, kar pomeni toliko, da se naj do skrajnosti upro. Potemtakem so oblastniki napotili urade, naj se upro in uporabijo vsako primerno sredstvo.

Kakor poizkušajo sedaj v Beljaku z lepaki, tako je hujskal profesor Angerer, član koroške provizorne deželne skupščine, na zborih zoper Slovence in Jugoslovane sploh ter naglašal večkrat, da so Nemci na Koroškem dovolj močni, da politiko popustljivosti opuste in da preženo „slovenske motitelje miru“.

Vodilni list nemških nacionalcev na Koroškem, „Freie Stimmen“, hujska prav tako, kakor že leta 1914. in v poznejših vojnih letih zoper slovensko prebivalstvo in zoper Jugoslavijo, zlasti zoper slovenske narodne voditelje in duhovništvo ter razširja med Nemci ščevalne letake. Zlasti temu šuntanju je dati na rovaš, da so ob izbruhu vojne in potem slovenske duhovnike in prijatelje naroda, tako tudi slovenskega državnega poslanca Grafenauerja pozvali pred sodišče zaradi srbofilstva in veleizdaje. Poslanec Grafenauer je moral dolgo koprneti v ječi. „Freie Stimmen“ sramote kakor prej Jugoslovane, kaj pa šele srbske vojaške in jih psujejo kot roparje in plenilce ter vedno in iznova izpodbujajo Nemce, naj osvobode koroško deželo teh „roparskih jugoslovanskih drhali“. Tako hujskajo na vse načine.

Ako deželna vlada v Celovcu, kakor tudi državni urad za zunanje stvari na Dunaju navzlic navedenim in nepobitno dokazanim ter vsaj deželni vladi v Celovcu jako znanim dejstvom vendarle naglašata uradno, da hočeta gojiti prijateljske stike z Jugoslavijo in da hočeta preprečiti vsako nespornost, potem je mogoče le dvoje: ali igrata deželna vlada v Celovcu in državni urad za zunanje stvari na Dunaju dvojno igro, obsojujoč na zunaj dogodke na slovenskem koroškem ozemlju, na tihoma pa odobrujoč jih in dajajoč zanje potuho — ali pa ta kakor druga oblast ne obvlada več razmer na Koroškem, tako, da se dogajajo ti dogodki v protislovju s pogoji za premirje in pa proti volji teh gospod. Ker slovenska Narodna vlada ne bi hotela dvomiti o odkritosrčnosti večkratnih slovenskih zatrjevanj obeh omenjenih oblasti, ponavlja še enkrat svoje preverjenje, da niti koroška deželna vlada, niti dunajski državni urad za zunanje stvari ne obvladata več položaja.

Ako se ima kdo pritožiti, so to edinole Slovenci, saj so se dogajale vse te barbarske grozovitosti na njihovem svetu, oziroma bi se morali pritožiti srbski in jugoslovanski vojaki. Slovenska Narodna vlada plamteče protestira zoper vse te dogodke in proti njih sistematični uprizoritvi po Nemcih brez ozira na to, ali jih bolj ali manj

oficielno, izrečno ali molče odobravajo. Slovenska Narodna vlada smatra sedanje prave in navidezne oblastnike na Koroškem za vse to odgovorne. Civilizirani svet naj iz teh dogodkov in pa iz njihovega opisa po Nemcih, celo iz oficijelnega nemškega opisa razvidi, da se mišljenje premaganega nemštva vsaj na Koroškem ni izpremenilo čisto nič, temveč da se vede to nemštvo sedaj še strahoviteje kakor tedaj, ko je bilo ob izbruhu svetovne vojne hipnotizirano v pričakovanju gotove zmage nemškega imperializma. Ako sedanje dogodke na Koroškem kratkomalo taje in zavijajo, se je treba spomniti, da so nemški oblastniki na Koroškem tudi pred vojno tajili tedanje grozovitosti, ki so bile pozneje sodno dokazane.

Ljubljana, 24. decembra 1918.

Krvava justica.

(Dalje.)

Da se bodo prav razumela ta naša odkritja, moramo pojasniti, da je postavljen pri vojaških sodiščih poseben takozvani komandant — nejurist, ki je imel pravico sodbo potrditi ali zavreči, nikdar pa ne pravice, izreči sam smrtno obsodbo. Smrtna kazen je bila izključena, ako je na razpravi le en član sodišča bil proti taki obsodbi in se je potem izreklo, da se sodi obtoženec v rednem postopanju. Pač pa je imel komandant pravico, oprostilno sodbo zavreči in odrediti novo razpravo pred drugimi sodniki, ki pa nikdar niso mogli več izreči smrtno sodbo.

Pa so se izgovarjali nekateri teh krvolokov, da so vezani na svojo prisego in višje povelje. Prvi izgovor kakor drugi je navadna lopovščina. Na kaj pa so prisegli ti ljudje? Pač na to, da bodo izvrševali postavo in dali zakonu veljavo! — in zdaj vprašajmo: Kedaj je še veljala povse nekaznjiva opazka „Srbi imajo prav“ in naj jo razlagamo še tako neugodno za obtoženca — po zakonu za hudodelstvo veleizdaje? Od kedaj pa je veljalo po zakonu nedolžno vprašanje, „ali cesar črni kruh jé“ za žaljenje Veličanstva? In ali ni načelo „in dubio mitius“ (to je: „v dvomu veljaj milejše“) najsvetejša in vrhovna postava za vsakega sodnika, ki jo mora imeti zapisano v svojem srcu? In še posebej v slučaju smrtno obsodbe, za katero predpisuje celo strogi zakon sam soglasnost! Specijalne povelje za posebne slučaje sploh ni nikdar bilo. In kritikalno na sodnike, da ne snu, da se jim v postavi in da bodo klicani radi neopredelnosti, ki je bila oblikovana. In zdaj vprašajmo: kateri avditor je bil v vojaškem postopanju in se bolj kateri avditor je bil v vojaškem postopanju? Opravičevanje, v katerem stoji postavna določba, da noben vojak ni dolžan izvršiti povelja, ako isto vsebuje kak zločin, da se mora celo vpreti takemu povelju? Lopovščina je torej tudi sklicevanje na vojaški opravičevnik. Oba, zakon in vojaški opravičevnik, sta pravičnemu avditorju naravnost narekala, da izreče v takih slučajih svoj „ne“!

In zdaj pogledimo, kaj se je moglo zgoditi avditorju, ki je bil toliko plemenit in možat, da je izrekel svoj „ne“ in s tem rešil nedolžno življenje! Nič drugega, kakor da bi ga bil pristojni komandant prestavil k divizijskemu sodišču na fronto. Ni ga torej opravičila, ki bi moglo vsaj navidezno le količkaj opravičiti postopanje teh krvolokov in lopovov, — lopova lahko imenujemo vsakega, ki bi jih skušal zagovarjati. Kajti vsako opravičevanje le kaže, da bi bil opravičevalec v danem položaju ravnal tako — kakor one zveri! Riziko pravičnega avditorja je bilo le žrtvovanje svoje komoditete in nemilost predpostavljene — torej prava skleda leče!

Bilo je torej tudi za grozovlade Friderika in drugih nadvojvod avditorju, ki je bil plemenitega srca, podana možnost, da se ni omadeževal s krvjo nedolžnih žrtev radi takih malenkostij, kakor je na pr. žaljenje Veličanstva in radi klica „Živela Srbija“ ter ni tiral takih veleizdajalcev na morišče, — samo če je hotel in ni bil — zverina!

(Konec sledi.)

Dnevne vesti.

Brdo v Zilski dolini. (Mir ljudem, ki so dobre volje!) Po našem gosp. županu sprejeli smo pred tednom poročilo, da se namerava v nedeljo, dne 22. dec. 1918, ustanoviti za našo občino vojaški svet; dasi je znano tudi g. županu, da sta ustanovljena že narodna obrana in narodni svet. To poročilo vzeli smo hladnokrvno na znanje, saj smo si bili takoj na jasnem, kaj se s to za našo občino čisto nepotrebno organizirajo doseči namerava, namreč: Slovenec bodi še zanaprej pokorni sluga nemškemu gospodu — da ne rečem kaj hujskega. In še nekaj je takih ljudi v naši občini, katerim tudi minula vojska ni odprla oči; ostali so stari — buteljni. Nedelja, dne 22. dec.

1918, pa je dokazala, da je za vse naše narodne nasprotnike „previdnost najboljša mast“. Ta dan zbralo se je prav lepo število naših narodnih mož in mladeničev — članov narodne obrane, in pričakovalo dohod govornikov za ustanovni shod vojaškega sveta — eno uro in še eno; a govornikov ni prišlo ali došlo od nikjer. Kakor sem izvedel, se jim je že na predvečer shoda in še jasneje v nedeljo dopoldne naznanilo, da utegne postati na Brdu za nje zelje zelo kislo. Njih trud in njih nakana bi se jim pač slabo obnesla. Zato so prav storili, da so ostali doma v Šmohorju. Prebivalstvo naše občine je popolnoma mirno, a zna svoje pravice tudi odločno zastopati in braniti, kar je ta dan sijajno dokazalo. Pesmi, ki so se prepevale, bile so dokaz, da naše prebivalstvo ume pomen in tok časa, v katerem živimo in pozdravljamo našo — Jugoslavijo. Zelo ojstro se je v razvitem pogovoru obsojalo ravnanje onih mladeničev, ki niso v stanu zaslužiti svoj kruh na drug način, kakor da vstopijo za judeževih 6 kron v nemški „Heimatwehr“ in s tem pomagajo zadrževati upravičeno zasedanje naših krajev po naših osvoboditeljih — Srbih. Taki mladeniči zaslužijo vse zaničevanje! Ali je naša slovenska domovina v nevarnosti, če jo zasedejo — Slovani? Svojo nemško kožo naj pa Nemci sami branijo, bi pameten človek mislil; a norci mislijo drugače, ali pa — nič.

Dobrlavas. Vsem onim blagim župljanom in dobrotnikom naše cerkve, ki so skupaj kupili novi mašni plašč, se cerkveno predstojništvo s tem priskrbeno zahvaljuje; v prvi vrsti g. gerentu J. Veselu, ki je dal 50 K. Drugi so darovali po večini po 25 K in sicer: Voglička, Melher, Guec, Boštjanka, Leitgeb, trgovec Novak, Brunvirtinja, Zilan, Rušinja, Hran. in pos. v Sinčevasi, Florianinja, Gracer, Krajncič, Miklavka, Kancijanica, Toplička iz Mokrija, Mohorka, Prunc, Rormeistrinja, Sumnič, Harihovi, Vižarka, H. Singerle, Hojnica, Ripej, Bradačka, Kokič, Korešnik, Šac, Pintar in Toplička iz Lovank, M. Dobrnik in Domnica na Dobravi. Plašč so napravile sestre v samostanu Dobrega Pastirja v Kazazah pri Celovcu. Ima lepo veliko podobo Brezmadežne, kateri je posvečen. Stane 700 K, kupili smo ga v spomin na naše drage, ki so padli na bojnem polju.

Proštijško-župnijski urad Dobrlavas.

Dobrlavas. Poveljnik I. oddelka slov. okupacijskih čet za Koroško, g. stotnik Knez, je v sporazumu s politično oblastjo (okr. glavarstvom v Velikovecu) narodne države SHS in slov. narodnim svetom iz političnih in gosp. razlogov razpustil dosednji po večini nemški dobrolski občinski odbor in postavil začasno do prihodnjih volitev za gerenta te občine dosedanjega zaslužnega župana J. Vesela pd. Florijana, posestnika v Bukovju, in za podgerenta g. J. Krajncu pd. Zilana, posestnika v Podhomu, očeta g. poročnika Janeza Krajncu, ki sedaj služi pri gori imenovanem voj. oddelku. Oba, gerent in podgerent, sta zavedna narodnjaka. Gerentstvo je takoj razpustilo krajna šolska sveta v Dobrlivasi in v Kazazah in poslalo v obe korporaciji samo narodno-zavedne moči. Načelnik krajnega šolskega sveta v Dobrlivasi je g. podgerent J. Krajnc, v Kazazah pa preč. g. župnik Tomaž Ulbing. — Dne 8. dec., na praznik brezmadežnega spočetja Device Marije so se v gostilni g. Eberweina v Goselnivasi zbrali ugledni narodnjaki iz vseh naših vasi, da izvolijo krajevni narodni svet za občino Dobrlavas. V odboru je 20 članov. Za predsednika je bil izvoljen preč. g. župnik Tomaž Ulbing v Kazazah. Sestanka se je udeležil tudi mil. g. prošt in dekan M. Randl in gerentstvo naše občine. Mnogo uspeha pri narodnem delu!

Malo potrpeti. Iz velikovškega okraja se nam piše: Narodna vlada SHS v Ljubljani je poslala našega koroškega rojaka, nekdanjega komisarja pri okrajnem glavarstvu v Velikovecu, g. M. Kaki, da je prevzel politično vodstvo tega okraja, ko so naše čete zasedle Velikovec. Ker je g. Kaki prišel sam in nima do sedaj razun g. sekretarja Roberja niti enega slovenskega konceptnega uradnika — na razpolago mu je do sedaj samo nekaj več ali manj slovenščine zmognih pomožnih pisarniških moči — je moral začasno obdržati v službi nekatere, vsaj najpotrebnejše nemške uradnike. Vsled tega se je zgodilo, da je prišel sem in tja na občine in druge urade poleg slovenskih tudi še kak posamezen nemški dopis, kar je nekatere goreče narodjake, ki nimajo vpogleda v razmere, vznemljilo in so dopis vrnili. Vsa čast sicer njihovi narodni zavednosti in gorečnosti, a tukaj gotovo ni na mestu. Star latinski pregovor pravi: ultra posse nemo tenetur = nihče ne more več storiti, kakor je v njegovih močeh. Naj bodo gospodje uverjeni, da je gosp. okrajni glavar najmanj tako dober narodnjak kakor oni sami in naj vpoštevajo razmere v tej prehodni dobi; v začetku ne gre vse tako, kakor bi kdo želel. Če smo do sedaj vsa leta morali

požirati nemške dopise, nam tudi v tej prehodni dobi kak posamezen nemški dopis ne bo več pokvaril želodeca.

Dobrlavas. (Razno.) Naša davkarija je že tri tedne sem zaprta. Tega še nikoli ni bilo, da bi se država branila denarja. Kmetje pridejo plačevati davke, pa se smeje zopet vračajo domu in si mislijo, da bi le vedno tako bilo v Jugoslaviji. Oba nemška davčna uradnika sta namreč na ukaz svoje oblasti zaključila račune in zaprla urad; dobila sta dopust do prihoda slov. davčnih uradnikov, da jim predasta urad. Slovenski davkar Švajger iz Velenja je že brzojavno naznanil svoj prihod. — Pri nas so ljudje zelo nevoljni na celovške Nemce, ker se čuje, da je bilo gori v Celovcu za naš okraj pripravljenega precej sladkorja in petroleja, a so ga Celovčani sami pobasali; gotovo iz hvaležnosti za to, ker jim je dobrolski mlekarnar še do prekinjenega železniškega prometa dannadan pridno dovažal mleko. Znaprej jih bomo pa tudi mi bolj kratko držali pri mleku. Slovenska vojaška in politična oblast je namreč zaukazala, da mora vse naše mleko, kar ga je odveč, v naše industrijske kraje v možiški dolini. Sedaj smo popolnoma brez petroleja (tudi uradi) in brez sladkorja. — V zadnjih mesecih je pri nas umrlo na španski boleznii 12 odraslih, po večini mladih ljudi, in nekaj otrok; odrasli so bili: Jakob Bitenc, hlapec v Kloštru; Marija Primic iz Kokja; Karol Rigl pd. Vedenikov iz Goselnivasi; Valerija Selan, dekla pri Brukerju; Terezija Haidacher iz Sinčevasi; Marjeta Jergač iz Goselnivasi; Marija Čarf iz Kokja; Marija Krt pd. Pintarjeva iz Lovank; Fera Matija iz Priblevasi; Helena Linče, Kobererjeva dekla; Amalija Najbrž, in končno tudi Rohrmeisterova mati Ana, ki je umrla na posledicah te bolezni. Naj vsi počivajo v miru! Dal Bog, da bi nas kmalu zapustila ta skrivnostna morilka!

Dobrlavas. (Smrt. — Vzor matere.) Dne 12. dec. smo položili k zadnjemu počitku blago Rohrmeisterovo mater Ano; kakor že mnogo drugih, tako je tudi ona postala žrtev te nove skrivnostne bolezni, ki ji pravijo „španska“. Umrla je na posledicah te bolezni, zadela jo je kap. Bila je stara šele 54 let. Rajnica je bila posestnica znane Rohrmeisterove hiše v Dobrlivasi, v kateri se je rodil znani slov. celovski mestni župnik Jakob Rohrmeister. Za rajno, ki je bila zares pravi vzor verne slovenske matere, kakor so jo po pravici slavili mil. g. prošt M. Randl v svojem ganljivem nagrobnem govoru, žalujejo ne samo njeni otroci — sirota, ampak vsa naša župnija, kakor je to pokazala ogromna udeležba pri njenem pogrebu. Povsod je bila spoštovana za vojo svoje skromnosti, svojega dobrega srca in vzornega krščanskega življenja. Čeravno pri svojem zelo obširnem posestvu, ki ga je kot vdova že leta sem sama vodila in opravljala, z delom preobložena, si je vendar še vsak dan v jutranjih urah vzela pol ure časa, da je mogla s svojimi otroci biti pri sv. maši. Skoro vsak mesec vsaj enkrat je tudi z njimi vrel pristopila k mizi Gospodovi. Kakor je bilo skalanotrdno njeno versko prepričanje, tako je bila neomahljiva vedno tudi njena narodna zavest. Bila je pri 3. redu sv. Frančiška, pri bratovščini Jezusovega in Marijinega Srca in pri rožnovenski bratovščini; a bila je tudi Mohorjeva družbenica, naročnica „Mira“, „Domoljuba“ in „Bogoljuba“, otrokom pa je naročevala „Angelčka“. Zares pravi vzor verne slovenske matere. Šla je po plačilo k Bogu, katerega varstvu je izročila svoje tri otroke — sirote; najmlajši izmed njih je drugošolec v celovškem „Marijanišču“. K pogrebu, pri katerem so bili 4 duhovniki, je prihitel tudi njen sorodnik, preč. g. Janez Sekol, župnik v Vogrečah. Blaga mati, počivaj v miru! Naj bo v časti med nami Tvoj spomin!

Nad-Jezersko. (Frišlo zakasnelo. Op. ur.) Pokril je sneg našo mitno vas in nas odrezal od sveta. Tiho čepimo za pečjo. Dolg čas nam ni. Nekateri čitajo Mohorjeve knjige, drugi segajo uka željni in radovedni po časopisih, ki prinesejo vsakokrat dosti zanimivosti, drugi zopet pripovedujejo dogodke iz minule svetovne vojske. Najsrečnejše pač se počutimo fantje in možje, ki smo se srečno in z zdravno kožo vrnili na svoj dom. Te sreče si pač ne more nihče misliti, nihče uživati, kdor ni skusil sam vojnega življenja, kako strašni so bili zimski dnevi in noči v streških jarkih in v raznih barakah in brlogih. Vedno preteča nevarnost, da nas žive pokoplje in zasuje sneg, in strašanski mraz pobelila sta marsikom lase, spremenila mladeniča in mladega moža prehitro v starca in to vse samo za tujčevo korist. „No, kaj pa Ti tam iščeš,“ si boste morda mislili. Igram vlogo roke pravice, skrbim za mir in red, in stražim svojo sedanjo ožjo domovino na vse strani, zlasti pa, da mi pride in uide kakšen Lah. Vendar sem moral nekoč zadremati, ker mi je eden ušel in se je Mraz tam doli ob Dravi v

Vogerčah zvezal z Jugom, kakor je tudi poročal „Mir“ že novembra 1918. Sicer smo pa vsi sedaj veseli in se radujemo, da imamo svojo lastno državo Jugoslavijo, da smo na svoji zemlji lastni gospodarji in ne več sužnji tujcev. Navzlic zimi in snegu je v naših srcih spomlad in vstajenje, pri Nemcih pa mraz in propadlost. Jurček N.

Iz Jugoslavije.

Čini italijanskega vandalizma v Trstu. Tiskarna „Edinost“ razbita. — Italijanska druhal oplenila škofijsko palačo.

Trst, 29. dec. Danes zjutraj so organizirane in nahujskane tolpe napadle slovensko tiskarno „Edinost“ v ulici San Francesco. S silo so udrle v pritlične tiskarniške prostore, kjer se nahaja rotacijski in drugi tiskarniški stroji ter vodstvo uprave. Vse to so razbili in polomili. Druga druhal je vdrla v prvo nadstropje, kjer se nahajajo stavni stroji, stavni material in uredništvo. Tudi tu so vse razbili in uničili, divje besneč in tuleč. Pokončali so ves inventar in uničili vse zaloge papirja. Napisno desko so med tuljenjem in vzklikanjem: „Evviva Trieste italiana!“ (Živel Trst italijanski!) odnesli proti nabrežju in jo svečano vrgli v morje. Članom uredništva in drugemu tiskarskemu osebju so grozili in pretili z nasilji. Povzročena škoda znaša več stotisoč kron.

Potem, ko so italijanske tolpe dopoldne oplenile in porušile tiskarno „Edinost“, so popoldne z vsobesnostjo navalile na škofijsko palačo, da bi se maščevale nad slovenskim škofom dr. Karlinom. Škofovo palačo so tolpe poškodovale in oplenile. O usodi škofa dr. Karlina še ni nič znane. Italijanska policija je plenjenje mirno gledala.

Vabilo na naročbo.

Vse cenjene naročnike prosimo, da nam ostanejo zvesti tudi v letu 1919. Koroški Slovenci, zavzemite se za svoje edino glasilo, ki zastopa koristi in težnje koroških Slovencev, kar najbolj mogoče.

Z naročnino zaostale naročnike vlijudno prosimo, da storijo svojo dolžnost brez odlašanja. List nas stane mnogo denarja in se morajo stroški zanj redno plačevati.

Vsled ponovnega zvišanja cene za papir in tiskarniških stroškov smo prisiljeni naročnino zopet zvišati s 1. januarjem 1919:

za Jugoslavijo za celo leto na **K 10** —
 „ inozemstvo “ „ „ „ „ „ **15** —

Prijazno opozorimo, da je treba naročnino vedno plačati **vneprej**.

Prosimo, da se pri vplačilih zapiše na položnico ali nakaznico razen natančnega razločnega naslova, na katerega prejema naročnik list, tudi tista številka, ki je tiskana v zgornjem kotu naslovnega ovitka nad imenom naročnika, da vemo komu je zapisati prejeti znesek in se tako izognemo neljubim pomotam.

Kdor list **nanovo** naroči, naj posebno zapiše, da je **nov** naročnik.

Pri preselitvah ali premestitvah naj se naznani poleg novega naslova tudi stari naslov, da ne bi pomotoma pošiljali lista na dva kraja.

Uredništvo in upravništvo „Mira“.

Razglasi Narodne vlade.

Pri okrajnem glavarstvu v Velikovecu je namestiti stiri pomožne pisarniške moči in spopolniti mesto uradnega sluga. Dve tretjini teh službenih mest ste pridržani izrecno vojnim invalidom, če sicer dokažejo sposobnost za nje. Pogoji: dopolnjeno 17. leto, jugoslovansko državljanstvo, nravnostno spričevalo, telesna in popolna službena sposobnost ter znanje obeh deželnih jezikov v besedi in pisavi. Morebitne prošilke morajo biti neoženjene ali vdove brez otrok. Prednost imajo za pisarniška mesta prošilci, kateri so večji stenografije in strojepisja. Pravilno kolekovane in opremljene prošnje naj se vložijo do 15. prosinca 1919 pri okrajnem glavarstvu SHS v Velikovecu.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Delniška glavica: K 10.000.000.

Rezervni zaklad: K 1.500.000.

Prodaja srečke razredne loterije.

Kolodvorska ulica št. 27.

Centrala v Ljubljani.

Podružnice: Celje, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun. Nakup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst.

Srečke na obroke, promese k vsem žrebanjem.

Naredba o draginjskih dokladah za aktivne in vpokojene učiteljske osebe javnih, ljudskih in meščanskih šol ter vdove in sirote po takih učiteljskih osebah za dobo od 1. januarja do 30. junija 1919.

§ 1. Za aktivne učitelje ljudskih in meščanskih šol z izpričevalom zrelosti oziroma tudi nene usposobljenosti se določajo draginjske doklade iz državnih sredstev za leto 1919 po sledeči razpredelnici:

Skupna službena doba	letnih kron				
	I. razred: rodb. stan: 1 oseba	II. razred: rodb. stan: 2 osebi	III. razred: rodb. stan: 3 do 4 osebe	IV. razred: rodb. stan: 5 do 6 oseb	V. razred: rodb. stan: več kot 6 oseb
A. za ljudskošolske učitelje					
do vseh let	972	1440	1968	2496	3024
od 10 do vseh let	1272	1752	2280	2808	3336
od 16 do vseh let	1548	2016	2544	3072	3600
od 23 do vseh let	1752	2472	3000	3528	4056
B. za meščanske učitelje					
do 10 let	1272	1752	2280	2808	3336
od 10 do vseh let	1548	2016	2544	3072	3600
od 17 do vseh let	1752	2472	3000	3528	4056
od 27 do vseh let	1776	2916	3588	4260	4932

Opomnje: 1. V rodbinski stan se všteta oseba kakor pri odmerjevanju draginjskih doklad državnih uslužbencev. 2. Za učitelje, ki so poročeni z učitelji, se odmerjajo draginjske doklade po prvem razredu razpredelnice; take učitelje se ne vpoštevajo pri rodbinskem stanu učiteljevem.

§ 2. Učiteljskim substitutom, pomožnim učiteljem obojega spola in učiteljskim osebam, ki so nastavljene za nagrado, gre 548 kron draginjske doklade.

§ 3. Nekdanjim učiteljem ljudskih šol, ki uživajo pokojnino, se dovoljuje 576 kron, ako imajo skupne službene dobe do 15 let; 720 kron, ako imajo daljšo skupno službeno dobo. Nekdanjim učiteljem meščanskih šol, ki uživajo pokojnino, gre 576 kron, ako imajo službene dobe do 10 let; 720 kron, ako imajo skupne službene dobe do 20 let; in 756 kron, ako so še dalje služili.

§ 4. Vdovam učiteljev ljudskih šol, ki uživajo preskrbninske prejemke, se dovoljuje 468 kron, ako je imel umrli mož skupne službene dobe do 15 let, in 576 kron, ako je imel daljšo skupno službeno dobo. Vdovam učiteljev meščanskih šol, ki uživajo preskrbninske prejemke, gre 468 K, ako je imel umrli mož skupne službene dobe do 10 let; 576 K, ako je imel vsega skupaj službene dobe do 20 let, in 684 K, ako je še dalje služil.

§ 5. Vsaki siroti brez starišev, ki uživa konkretualno pokojnino, nadalje vsaki siroti brez očeta, za katero gre učiteljevi vdovi vzgojevalni prispevek, se dovoljuje draginjsko doklado po pravilih, ki veljajo za državne uradnike, ako se sirota brez očeta ni že vpoštevala ob odmeri draginjske doklade, ki jo dobiva vdovela učiteljica.

§ 6. Nekdanjim učiteljskim osebam, vdovam in vsaki učiteljski siroti, ki uživajo miloščino (milostni preskrbninski užitek), se dovoljuje draginjsko doklado po določilih za državne uradnike.

§ 7. V skupno službeno dobo, po kateri se odmerja draginjska doklada po §§ 1, 3—4 te naredbe, se šteje ves dejansko v javni šolski službi dovršeni službeni čas.

Sprememba v učiteljstvu. Narodna vlada SHS v Ljubljani, oddelek za uk in bogočastje, je odpustila Janeza Hacka iz službe nadučitelja v Kapli na Dravi in imenovala Josipa Macarola, šolskega vodja na Vojščici, kot šolskega vodja v začasno službovanje v Kapli na Dravi. — Dodelila je Frančiška Škofa v začasno službovanje kot šolskega voditelja k Mariji na Zili pri Beljaku. — Imenovala je Julija Majerja začasno za učitelja in šolskega vodja v Št. Janžu v Rožu. — Odstavila je Osvalda Bernolda od službe nadučitelja pri Mariji na Zili. — Imenovala je Tomaža Kuperja za začasnega učitelja v Št. Jakobu v Rožu. — Imenovala je Antona Kobenterja, abs. učit. kandidata, za namestnega učitelja v Št. Jakobu v Rožu.

Umobolne iz Štajerske, Koroške in Primorske pripeljejo spremljevalci večinoma neposredno v deželno blaznico na Studenec in sicer največkrat brez potrebnih dokumentov. To postopanje ni pravilno in zavod bi v smislu predpisov bolnika lahko odklonil. V pojasnilo bodi občinstvu povedano, da je treba vse bolnike, toraj tudi umobolne, zglasiti najprej v sprejemnem uradu deželne bolnice v Ljubljani; za sprejem umobolnih v deželno blaznico pa je poleg tega še potrebno zdravniško spričevalo od uradnega zdravnika ali pa od onega, ki je bolnika zdravil.

Problemi malega naroda. Spisal Abditus. Priznan slovenski sociolog nam odkriva v tej brošuri važna perea vprašanja slovenskega naroda. Ker smo dosegli lastno suvereno državo, je tem bolj potrebno, da se navedemo o naših nalogah, o naših problemih. Brošura je potrebna vsem, kmetom, delavcem, uslužbencem in meščanom, kajti za vsakega je zanimiva. Kratka vsebina je: I. O slovenskem narodnem programu. II. Pod pritiskom ekonomskih sil. III. Nakovalo finančnega vlekapitala. IV. Slovenska demokracija. Naš Mozes. — Brošura stane 2 K in se dobiva po knjigarnah in pri Zvezni tiskarni v Ljubljani.

Lastnik in izdajatelj: **Gregor Einspieler**, prošt v Tinjah.
Odgovorni urednik: **Otmár Mihálek**.
Tiskarna Družba sv. Molarja v Celovcu. Telefon 179.

Moderne
baršunaste klobuke za ženske

v različnih barvah, oddaja

za lastno ceno

zaloga klobukov **Schelli Pichler**
Celovec, Dunajska ulica 5.

Dinamo

3½ PS, Benz-motor 6 PS, parni stroj
6 PS, proda poceni

Franc Kraut, Pliberk.

Dve črni ženski jopi

iz sukna za zimo, dobro ohranjeni, in **dve obleki** za pomlad, **zamenjam za mehka drva.** — Celovec, Sponheimerstraße št. 14, I. nadstropje.

Parni stro

8—12 PS, ki brezhibno deluje, kupi

Franc Kraut, Pliberk.

Hlapec h konjem

tudi starejši, se takoj sprejme na župnišče z malim gospodarstvom. Ponudbe na upravništvo „Mira“ pod „Hlapec“.

Oznanilo.

Hranilnica in posojilnica v Črni

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

bo od

1. januarja 1919

znižala obrestno mero

za vloge na 3%

„posojila“ 4½%

Odbor.

Vino sadjevec in kisló vodo

še po Jugoslaviji že lahko razpošilja in se naroča pri

A. OSET, pošta GUŠTANJ.

Industrija za razsvetljavo

društvo z o. z.

Maribor ob Dravi

Gosposka ulica št. 5.

Električne naprave
za razsvetljavo za mline, žage
in druge kraje.

Električni motorji, električni gladilniki, električne žepne svetilke.

Paramente

kakor mašna oblačila, pluviala, vela, plaščke za ministrante, cerkveno perilo, birete, kolarje, šmizete, kelih, ciborije, monštrance, zvončke itd., križe, sohe v bogati izbiri po nizkih cenah ima v zalogi oddetek za paramente Jožefovega društva v Celovcu.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

Pavličeva
ulica
št. 7.

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Pavličeva
ulica
št. 7.